

# Obsah

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Úvod . . . . .                                                                                   | 5  |
| 1. DIAGNOSTIKA ŽÁKA. . . . .                                                                     | 6  |
| 1.1. Osobnost žáka jako předmět poznávání. . . . .                                               | 7  |
| 1.2. Temperament žáka a jeho diagnostika . . . . .                                               | 15 |
| 1.2.1. <i>Temperament a rozdílné chování dětí</i> . . . . .                                      | 15 |
| 1.2.2. <i>Temperament a některá jeho pojetí</i> . . . . .                                        | 17 |
| 1.2.3. <i>Diagnostika temperamentu</i> . . . . .                                                 | 21 |
| 1.3. Tělesný vzhled žáka jako vnější stránka jeho osobnosti . . . . .                            | 34 |
| 1.4. Některé výrazové projevy osobnosti žáka . . . . .                                           | 38 |
| 1.4.1. <i>Výrazové projevy jako součást komunikace, klasifikace výrazových projevů</i> . . . . . | 38 |
| 1.4.2. <i>Tělesná pozice (držení těla) a chůze</i> . . . . .                                     | 45 |
| 1.4.3. <i>Gesta, výraz a mimika obličeje</i> . . . . .                                           | 48 |
| 1.4.4. <i>Hlasový projev žáka</i> . . . . .                                                      | 50 |
| 1.4.5. <i>Diagnostika výrazových projevů</i> . . . . .                                           | 54 |
| 1.5. Způsoby chování žáka a jejich poznávání . . . . .                                           | 57 |
| 1.5.1. <i>Projevy žáka při vyučování a učení se</i> . . . . .                                    | 58 |
| 1.5.2. <i>Chování vyplývající ze žákova sebepojetí</i> . . . . .                                 | 60 |
| 1.5.3. <i>Chování žáka ke spolužákům a k ostatním lidem</i> . . . . .                            | 62 |
| 1.5.4. <i>Chování žáka v diagnosticky významných situacích</i> . . . . .                         | 63 |
| 1.6. Pozorování jako učitelova základní diagnostická metoda . . . . .                            | 67 |
| 1.6.1. <i>Charakteristika pozorování</i> . . . . .                                               | 68 |
| 1.6.2. <i>Obsahové zaměření pozorování</i> . . . . .                                             | 70 |
| 1.6.3. <i>Chyby při pozorování a posuzování žáka</i> . . . . .                                   | 73 |
| 1.6.4. <i>Ukázka analýzy pozorovaných projevů</i> . . . . .                                      | 75 |

|                                                                                    |            |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>2. Diagnostika některých okruhů vztahujících se k 1. stupni školy . . . . .</b> | <b>82</b>  |
| 2.1. Školní zralost a vstup dítěte do školy . . . . .                              | 83         |
| 2.1.1. Vymezení školní zralosti . . . . .                                          | 83         |
| 2.1.2. Znaký školní zralosti . . . . .                                             | 84         |
| 2.1.3. Diagnostika školní zralosti . . . . .                                       | 87         |
| 2.1.4. Školní nezralost a její příčiny. . . . .                                    | 90         |
| 2.2. Diagnostika žáka s lehkými mozkovými dysfunkcemi . . . . .                    | 91         |
| 2.2.1. Vymezení problému lebkých mozkových dysfunkcí (LMD)<br>. . . . .            | 91         |
| 2.2.2. Přehled některých základních znaků lebkých<br>mozkových dysfunkcí . . . . . | 93         |
| 2.2.3. Zjišťování LMD . . . . .                                                    | 96         |
| 2.3. Specifické poruchy učení a jejich diagnostika . . . . .                       | 100        |
| 2.3.1. Problém specifických poruch učení . . . . .                                 | 100        |
| 2.3.2. Příčiny specifických poruch učení . . . . .                                 | 104        |
| 2.3.3. Psychosociální postavení žáků s poruchami učení . . . . .                   | 109        |
| 2.3.4. Diagnostika specifických poruch učení . . . . .                             | 113        |
| <b>3. Projektivní metody v diagnostice . . . . .</b>                               | <b>122</b> |
| 3.1. Charakteristika projektivních metod a technik . . . . .                       | 123        |
| 3.2. Společné rysy projektivních technik . . . . .                                 | 123        |
| 3.3. Přehled projektivních technik . . . . .                                       | 132        |
| 3.4. Výběr některých projektivních technik . . . . .                               | 135        |
| <b>Literatura k oběma dílům . . . . .</b>                                          | <b>147</b> |
| <b>PŘÍLOHY . . . . .</b>                                                           | <b>151</b> |